

פוליה יקרה -

נסיצתי נדחית מסיבות שונות . ואיני יודע ברגע זה מתי תהיה לי

ואפשרות להפליג, רצייתי כבר לגסוע דרך לימבון באניה אפריקניה, אולם הודיעו לי שקד
אמצע נובמבר כל המקומות חסוסים. בינתיים היתה לי כבר פגישה מרידה עם לויז - ידידותית
כרגיל, מבלי שנוי רב בעטדהו המוליטית, אולם מאז (פגישה זו עם לויז נחקיימה ב-26
לאבגוט) נתקדמו קצת עניינינו, ויש סיכוי שבמקור ימים אחדים יוחלט דבר = מה בפועל, לפי
שעה יש לנו ההסכמה הפרינציפית של האיש המכריע ביותר להגעהינו העיקריות. אולם הדברים
סלונים עוד כירור, קבועה ואינן במשרדים (47) בדבר, וימכן שנקל עוד בקוויים ודחויים,
אך גם מה זה כבר משחו, ואני מקווה להתחלה מעטית בעוד זמן = מה. מסוס כך פלגמהי
לך הבוקר שבפנין עמוס יחכן אוכל להתשובה בעוד ימים אחדים. אני רוצה שהוא יהיה ב"קדריס"
שיש עכשיו סיכום מעשי לאשורם הקרוב, בינמיים קומד לבאת כמה מצרימה אחד פידיונינו היקרים
ביותר. לפני כמה שבועות הצעתי ללויז לשלוח איש זה למזרח - יל.

נעשה הדבר - ואני מקווה שעמוס יעבוד אתו יחד (עמוס מביר אותו וחוא מביר אתנוס). עוד
לא ברור בהחלט באיזה מקייד הוא נשלח - אולם עצם השלוח הוא חשוב ומבשר טובות.

אני כותב בשעה של אלרט, למחרת ההתקפה החמורה ביותר אולי שנלשחה על לונדון.
הפרטים וראי ידועים לך מהמברקים והרדיו, ועד שיגיע מכתבי זה לידיך הידיעות על התקפה זו
יהיו מיושנות.

עד עכשיו לא הפריעו לי התקפות אלה אף שעה אחת עבודה או לילה אחד שנה, אם כי
אני שומע תכולות את יריות התומחים ונמץ המבצות. מההתחלה קבעתי לעצמי כלל לא ללכת לשים לב
לאזהרה המירנה ולא לחיזקק למחסות ההגנה. בשעת התקפה אני נשאר במשרדי או בביתי - ואם זה
בלילה - אני נשאר בבתי. ואני מניח שרבים עושים כמוני, אם כי לא יכולתי קדיין לטפיע על
עובדי המשרד שיעלו כמוני ולא יעזבו עבודתם בהישמע צריחת האזהרה.

לוקר המסכן התאונן הבוקר שלא ישן הלילה עד חמש לפנות בוקר - אני בוחר ששנה

כל זמן שאפשר - ובמנוחה.

השנה השניה של המלחמה נפתחה בג'טסה המבטיחה גדולות בקואופרציה בריטית -

אמריקנית, איני מוסיח ואיני יודע את מידת החשיבה הצבאית של חסידים "המשחיתים" האנגליה מקבלת מהדרור טס - אולם אני יודע את חשיבותם המוליטית והכוסרית. זוהי המכה האנושה הראשונה שקיבל היטלר מאז עלה לגבולה. לא לחנם הוא כבר מתחיל לדבר קל מלחמה של 5 שנים. איני יודע אם הכלחמה תסתיי הפעם שנים, אם כי אין כל בטחון שתגמר אמילו אז, אולם טוב לדעת שאין בעכסטר זה בטוח עוד בגנחון של בזק. נאומו של צ'רצ'יל היה טוב מאוד ובעודד, כמה ברוכה אומה זו שזכתה למנהיג כזה בשעה-גורל זו. אין אני סבור שכורך כלל נעשית ההיסטוריה ע"י מנהיגים, גדולים או קטנים, המסיכות, החכונות, הנמיות, הצרכים, ההרגלים (מנהגים) של המונים הם חקובעים אולם יש רבעי מספר, שעות של כטנה כשכמי המאזנים של ההיסטוריה מחסכות בין חיים ומוה, חורבן גאולה, נצחון וחבוסה, וההמונים גהונים בכף הקלע של אמטריות מתרוצצות, ובעד מוטעה אחד, החסמה קטנה, אבדן-עצות רבעי, ראיה כוזבת וכדומה באלה - עלולים להכריע את הכף. בשעה זו יש ומציאות מנהיג אמיץ-לב, זהיר מהחגה, מרחיק-ראות ורב-פעלים או חסרונו פירוטם הבדל בין אבדון וישועה.

וגדולה אומה זו שגילתה את המנהיג הראוי לשעה איומה זו - ברגע הדרוש, ואפשר

לומר שאם אנגליה - ואתה יחד כל האנושיות, תינצל מאסון הנאציות - הרי זה אך ורק בגלל מספר הדימוקרטיה והחופש שחכה בתורה שרשים כל כך עמוקים קשה לתאר כמה נשתנו פני אנגליה. מאז ירש צ'רצ'יל את מקומו של צומברלין הגבורה העקמה והבטוחה הנוקמת עכשיו בלב כל אנגלי היא פרי החלומין האלה. צ'רצ'יל כמובן לא היה מצליח להפיק בלב עמו גבורה זו אילו היו האנגלים על פי טבעם ירודים ונמסדים - כל גבולתו של צ'רצ'יל לא היה עומדה לו אילו היה צריך לעמוד נגד היטלר - עם הרוב של חברי מועד המועל הציוני (אלי), אולם עם אנגלי נהדר זה היה קיים גם בימי צומברלין, אלא היה בכל זאת בין אנגליה ובין כשלון. ומי יודע היכן חיינו עכשיו -

אלמלא הפילה ממלכת המועלים ברבע הדרוש את משטר חוסר האונים של בעל המסריה ומינתה את הדרך לכנהיגותו חגדולה של צ'רצ'יל.

בתקופה שלאחר המלחמה הקודמת ירדו כמותית של חרמוקרטיות גם בקרב כתנבדי
הדיקטטורה, רשתה האמונה בכוחה של הדימוקרטיות לעמוד בטער, לגלות בוח, לפעול במרץ. וכמה
דומוקרטיות נפסדות ורעיונות נתנו יסוד לספקות אלה. אפס המפקקים לא הבינו שלא הדימוקרטיות
אטמה - אלא אומית וחיקוייה הבלתי מוצלחים. לשוא ובטעות ערבבו שלטון רופף וחסר - אונים
בדימוקרטיות. חרות המעשכה והיא ההפך של נציגות נבחרת - שני היסודות הטובות
של הדימוקרטיות אטחית - אינם בחייבים כלל וכלל שלטון מרוטל. להיפך בלי כשאלת הקיפה, רחבת
מסכות ורבה-פעלים, מהירה-החלטה וביצוע - כתחלל רצון - הכלל שמכנו יונק המסטר הדומוקרטי.
אולם רק בעת ארצות זכו למדור דימוקרטי אחת, ואך בזאת מהן לא הייתה הדימוקרטיות שרטים
עכורים כהאנגליה. והדימוקרטיות היא היא שעברה לארץ זו בשעת מבחנה הגדול ביותר, אלפלא משטר
דימוקרטי, אלכלא מרלסנז חסטי *מרלסנז חסטי* חסות - אפילו בשעת מלחמה - לא היה צ'רצ'יל מקנה
לשלטון ואנגליה לא היחה עכסיו למה שהיחה.

זכורני הוויכוחים שהיו לי בראשית המלחמה עם אנשי הש"צ וגם במהלכהנו יש שומר
(עיראקים) שניסו להוכיח לי שאנגליה הנוכחית מירושה צמברלין, ולגלגו במנוד ראש של
רחכנות לבסלנות שלו כהדיברתי על קיום דעת קהל באנגליה. לפי התיאולוגיה "המרכסיסטית" של
הסה"צ אין דבר כזה כדעת קהל חפשיית מחוץ לרוסיה הסובייטית... מרכס הזקן היה פההטך בקרבו אילו
היה יודע מה ולהגיב בשמו *חג'ל* בית המדרש המודרניים שהלבישו את הטכולסטיקה התיאולוגית
מחלצות של "מדע מרכסיסטי" ובתוך שאינם מסוגלים לקרוא את ספר החיים עבור החלומות והחטורות -
הם משננים בטונוסונית מדעמכה מסוקים חנוטים בספרים בליט:

אולם הדימוקרטיות האנגלית גילתה ברבע הדרוש את הכנת הרב של דעת הקהל" שלה, וואס
כי המסטר "הצמברלני" היה לו מאחוריו רוב פורמלי גדול במרלסנז - נסל כביח" קלמיט בנשוב עליו

שלי כשדיברתי על קיום דעת קהל באנגליה. לפי התיאולוגיה
"המרכסיסטית" של השה"צ אין דבר כזה כדעת קהל חפשית מחוץ לרוסיה
הסובייטית... מרכז הזקן היה מתהפך בקברו אילו היה יודע מה
סלוגנים בשמו חובשי ביה-המדרש הסודרניים שהלכיסו את הסכולסטיקה
התיאולוגית מחלצות של "מדע מרכסיסטי", ומתוך סאינס בסוגלים לקרוא
את ספר החיים עשיר החליפות והתסורות - הם פשנניס במונוטוניות
שעמכה פסוקים חנוטים בספרים בלים.

אולם הדימוקרטיה האנגלית גילתה כרגע הדרוש את
הכנת הרב של "דעת הקהל" שלה, ואם כי המסטר הצ'מברלני היה לו
מאחוריו רוב פורמלי גדול בעלמנט - נכל כבית-קלפים בנשוב עליו
רוח צח. כשאתה קורא בחדשים אלה עתונים אנגליים וזומע שיחת הבריות
אתה שוכח שהיה פעם בר-נש ששמו צ'מברלין.

המורה גואלת זו - ואני מאמין שהיא עלולה לשחרר
ולהציל את האנושיות מצרעת הנאצים - היתה אפשרית אך ורק באשר
אנגליה נתונה במסטר של דימוקרטיה, כלומר במסטר של חרות.
ושכלגת הפועלים עשתה לאנגליה ולעולם שרות שאין להעריך את גדלו
כנראה לתסורה זו בעוד מועד. כי כי יודע מה היה גורל אנגליה
אילו היה צמברלין כוסיף לשלטון לאחר כשלונה של צרפת.

הנצחון עודנו רחוק, והצרות לא נסתיימו. יתכן שרק
יתחילו, אולם אומה אמיצה זו מודרכת ע"י גדול במה בימינו, המאחד
באישיותו הברוכה גבורה, עצה ותושיה - רוח ללא-חת, עין בהירה
ומרחיקה ראות, כשרון המעשה והדיבור כאחד - בטוחה היא שלא תכשל.
ועל סף השנה השניה של המלחמה נצנץ גם סיכוינו מחדש,
ויהכן סוף סוף תתגשט הצפיה שצפיתי עם ראשית המלחמה (עוד סרס
כואה) - והבעתי בשורה האחרונה של מאסרי בכרך האחרון של "הכנסת"...

. / .

רוח צדק. כשאחיה קורא במדעים אלה עמונים אנגלים ושומע שיחת הבריות אחת שוכח שהיה פעם בר-נש
ששמו צמברלין.

המורה בואלם זו - ואני מאמין שהיא עלולה לשתרר ולהציל את האנושות מצרעה הנאצים -
חימה אפשרית אך זרק באשר אנגליה נכונה במסטר של דימוקרטיה כלומר במסטר של חרות. ומפלגת
הפועלים עשתה לאנגליה ולעולם שדום שאין להעריך את גורלו
מי יודע מה היה גורל אנגליה אילו היה צמברלין בוסוף לשלוט לאחר כשלונה של צרפת.

הנאמון עודנו רחוק, והצרות לא נכתימו. יהאן שרק יתחילו, אולם אונת אציזה זו
מודרכת ע"י גדול בנה בימינו, המאחד באישיותו הכרוכה בהורה, עזה וחושית - רוח ללא חת, עין
בהירה ופריטיקה ראוה, הסדון העצמי והדיבורי כאחד - בשוחה היא שלא תכשל.

ועל סף הסנה הסניה של הטלחמה נוצן גם ביכונינו מהרה, ויהאן שרק בוף תחבטת הצטיה
שצטיהי עם רחמים הטלחמה (ועוד מרס בואה) - והצטיה בגויה האחרונה של מארי בכין האחרון של
"הכנסת".... - ובארץ, כמי שאני רואה בקצתי המבוקים המביעים הנה, עומדים בארץ ההסתירות של
מ.ר. הצטערו על ההסתירות זו - אולם איני לוחץ לדעה המתחלפת בערבנו (עד כמה דאגי מסוגל לשפוט
על מי מסוקים עסועים מ"דבר" (שאר העמונים בארץ) על סיבה ההתעוררות ומשמעותה, מ.ר. בא לוועד
הלאומי ברצון טוב, וגילה במסך החדשים שעמד בראש הישוב הרבה פלגות וכוונות טובות, אולם הוא
נכשל לא בגלל מי שהוא מן החוץ - לא בגלל " (הצטיה) אישים" כמי שסבור "דבר" (לפי מברק של
מלקור) וודאי לא בגלל הטלחמה השלטת, כמי שמעטין מ"בוקר". המקרה של מ.ר. הוכח שרצון
טוב בלבד - החשוב מאוד מאוד לשהוא לעצמו - אינו מספיק. שרובה לעמוד בראש. מוד כשלוננו
של מ.ר. היה - עלן ידע את יד לעצות. הוא ידע רץ שהכעסה שיה לעשות - הוא צריך להיות העומד
אחך. אבל מהו המעשה, זאת לא ידע אף פעם. ומשום כך לא עמד לו רצונו הטוב - לעשות טהם.
התאבקות וההלבטות עקרה זו של כוונה טובה שזין אחד 122-123. הכעסה והסדון המעשה - הייתה פכטה,
ויש רק להתפלל שהכעסה של כך הרבה זמן, כעט פנה, אם איני מועה. היה דבר אחד שנדמה היה בהילול
מ.ר. יודע מה שהוא רוצה - ולכן ייחוד הילוף. וכאן בודאי אכונתו הייתה חובה ושלמה, ואין

לי כל ספק שרצה שאיחוד זה בכל לבו, אולם פרוקס כאן נבגלה כל חולשתו ואזלת - ידו, האיחוד היה בפיו דבר סוכסס ודוגמטי, מבלי לדעת תכנו האמתי, הוא לא ידע שאחוד הישוב מירוש איחוד והתאמת הכוחות הלאומיים והעבריים בגושים השונים המאיישים המריבים של הישוב, איחוד זה אינו קל ביותר, אם כי אינו כלל מן הנכנס, אולם לבני פ.ר. היה האיחוד דבר סוכסס שאיש הישוב לא יענה שום דבר - אלא שכולם יסמכו עליו, ויעשו רק לפי הוראותיו, "איחוד" כזה לא כל כך קל להקים בישוב שלנו - ואני מסופק אם הוא כדאי ורצוי. ח.מ. לא תבין שבישוב לא יתכן איחוד שאינו בנוי על דימוקרטיה, דימוקרטיה אמיתית, היינו אחריות קולקטיבית בהשגה קולקטיבית ועשיה קולקטיבית סמוך רצון המשי ומאוחד, שאינו שולל חלוקי דעות וההתרופפות גטיות וצרכים בתוך סכגרת של אינטרס הכללי, ואיחוד כזה הוא, מושגני, מעבר להפיסמו ויכלתו של פ.ר.

יתכן שהתחירה של אנשי הימין נגד "שלטונו" של פ.ר. החושא את הגמר " (איני יודע העובדות ואיני מסוגל לסוט מרחוק - אולם גם אילו לא היה שום התירה, מסופקני אם פ.ר. היה מזליח בתפקיד הנא רצה ללא - אם כי אין לי ספק שהיה יכל למלא תפקיד מועיל וחשוב אילו היה מסוגל לעבודה קולגיאלית.

אין לי ברגע כמעט שום מושג מהמצב הפנימי בישוב, ואיני יודע אם הוא טוב או גרוע מזה שלפני כניסת פ.ר. לוועד הלאומי, אולם איני רואה בזאת את מרכז הכובד, בעצת זו, אם כי שלטונו המנימית של הישוב חשובה ברגע זה יותר מבכל זמן אחר, ואיני רואה בהכרחות על איחוד שום ברכה, אלא יש לעשות את המעשה הדרוש, והמעשה הזהוץ מאחד יותר מכל, ובטוח אני שהמיד אפשר למצוא בתוך ישובנו רבים - ולאן דווקא במפלגה שלנו, ולאן דווקא במבור המועלים בלבד - אשר יקנו חסיד ובאמונה למעשה השוב, ואף כעס אין לחכות עד שכנול יסכימו ויתנו יד, רק להיטלר "נענים" כולם, במשטר דימוקרטי עוסים העושים - ורומנים רוב.

שלום ונסיקות

אבא.

ח.א. בטרם הספקתי לשלח את המכתב נודע לי שנתגלו קשיים רציניים בעניינים שלנו, והסיכויים הקרובים הנקבתי בדברי איני בטוח אם הם כל כך קרובים עכשיו, נחברר שהאברך שבידו עכשיו העניינים הנוגעים לנו - מחננד לנו ולמכניה שאושרה כבר על ידי הזמן, הוא ההנגד כל הזמן, עכשיו נוסף הכעס למה חיים הלך לראות הזקן מבלי לראות אותו תחילה, אם כי הוא טרם כל הזמן להפגש עם חיים.

הוא חזמין את חיים להפגש אתו כהר, אבל לא למען סדר אתו העניינים כפי שמכרנו תחילה, אלא למען ההנגד להם, לאחר שהלך בינתיים אל הזקן להנות את דעהו. איני סבור אמנם יחזא, האברך הזה, שבלי ספק מושפע גם מכמה יהודים העוינים אותו, יכריע לגמרי את הכף, אבל שיה בכוחו לעכב לעת עתה - אין כל ספק. הוא גם מסוגל לעזרתו את המוכחים שלו, שביניהם נמצאים כמה מהמנהגים שלנו, אחד מהם יהיה בארץ בשעת הופעת הספר הלבן.

יש סיכוי שאנליה סוף סוף להפליג השבוע, ובלי ספק בטרם יביע סכמי זה ליריך הקבלי טלגרמה על השלגתי, ואף איני צריך להגיד "בלי ספק", כי בימים אלה אי אפשר לדעת מראש מה יקרה כהר.

ההתפתחות המצערת החדשה אולי תשנה לגמרי את חכמיותי הקרובות, בעוד ימים אחדים אדע. בכל אופן אם הקבלי טלגרמה שהשלגתי - חכמתי לי על מי המען של שהסתי וציוניה בזכריקא.